

Սոյնքեր 21
Շաբաթ
1992

օրաթիւր
Բ արի, թիւ 133 (225)
գինը 2 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետութեան 47
հեռ. 581841, ֆախ 562941
տեքստ 243266 CIPRI SU

Չհարձակման դաշինք Ռուսաստանի եւ Հարավային Կորեայի միջեւ

Հարավային Կորեա իր այցելության 3-րդ օրը վերջին օրը, երեկ նախագահ Բո-րիս Ելցինը չհարձակման դաշինք կնքեց Սեուլի կառավարության ղեկավար Ռո Դե Ուի հետ, միաժամանակ խոստանալով «արմատական վերափոխության ենթակցել» Ռուսաստանի ֆաղափարները։ Ռուսաստանի ֆաղափարները չհարձակման դաշինք կնքեց Սեուլի կառավարության ղեկավար Ռո Դե Ուի հետ, միաժամանակ խոստանալով «արմատական վերափոխության ենթակցել» Ռուսաստանի ֆաղափարները։ Ռուսաստանի ֆաղափարները չհարձակման դաշինք կնքեց Սեուլի կառավարության ղեկավար Ռո Դե Ուի հետ, միաժամանակ խոստանալով «արմատական վերափոխության ենթակցել» Ռուսաստանի ֆաղափարները։

հայաստան էր, թե Ռուսաստանը կրճատելու է միջուկային սուզանավերի եւ ուժեղացող զինուորական ֆունկցիաները։ Այս վերջին հայաստանը երեկ մեծ իրարանցումով դիմավորեց ամերիկյան դաշնակցության նախարարության կողմից, որ վերջին օրը ընդունեց միջուկային զինուորական ֆունկցիաները։ Այս վերջին հայաստանը երեկ մեծ իրարանցումով դիմավորեց ամերիկյան դաշնակցության նախարարության կողմից, որ վերջին օրը ընդունեց միջուկային զինուորական ֆունկցիաները։

Նոսա Վրաստանին

Սոյնքերի 16-ի երեկոյան Վրաստանի Հանրապետության Մաոնեուլի քաղաքում, որը հիմնականում բնակեցված է ադրբեջանցիներով, չորս անհայտ անձինքներ ճեղքվեցին Լաչինի ճանապարհի վրա, որի հետեւանում սպանվել են երեք, վիրավորվել երկու եւ անհայտ կորուստ է կրել։ Վերջիններս ճակատագրաբար անհայտ է։

Այս առիթով Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարությունը նոյեմբերի 20-ին նոսա է հղել Վրաստանի արտգործնախարարությանը, որում մասնավորապես ասվում է.

«Հայաստանի արտաքին գործերի նախարարությունը վճռականորեն դատաւարում է նման հակաիրավական գործողությունները, որոնց հետեւանում են մարդկային կյանքի կորուստ եւ ֆիզիկական վնասվածքներ։ Հայաստանի արտգործնախարարությունը վրձնական կողմի ուժադրություն է հրավիրում իր հարազատների նման հակաիրավական գործողությունները կանխող վճռական միջոցներ ձեռնարկելու անհրաժեշտության վրա»։

Սահմաններում փոխհրձակումները Եւրոպայում է

Նախորդ գիշեր Ադրբեջանի սարածին գնդակոծվել են Հայաստանի Մարտի, Վայի, Կրասնոսելսկի եւ Կաղանի քաղաքների հայկական դաշնակցական դիրքերը։ Գնդակոծվել են նաեւ Վարդենիսի քաղաքի Մոյր ավանի սուլու հանրերը։ Սոյնքերի լույս 20-ի գիշերը գնդակոծվել է նաեւ Տաուշի քաղաքի Մուլսես գյուղը։ Այստեղ վիրավորվել է մեկ խաղող բնակիչ։ «Նոյան սաղան» գործակալությունը տեղեկացնում է, թե Մուլսես գյուղը գնդակոծվել է խոսք սրամաշակի գնդակներից։ Մինչդեռ, ինչպես տեղեկացնում է Ադրբեջանի դաշնակցության նախարարությունը, Հայաստանի սարածին իրականությունը է Չանգելանի քաղաքի Լազանյի գյուղը, որի հետեւանում գտնվել է մեկ եւ վիրավորվել երկու ադրբեջանցի։ Հրետանի կողմից են նաեւ նույն քաղաքի Աղմեղ եւ Սեյդաբադ գյուղերը։

ԿԻՉԱՆ ԵՎ ՍՐԻՆԱՎԵՆԴ ԳՅՈՒՂԵՐՆ ԱՀԱՏԱԳՐՎԵԼ ԵՆ ԽԻՓԻԷՆ ԵՆ ԱՊՐԵՅԱՆՍԿԱՆ ՕՊՈՒԹԻ ԵՐԵՎ ԻՆՖՐԱՍՏՐԱԿՏՐԱ

Ինչպես Ասեփանկերից հաղորդում է մեր բրազիլից Վահրամ Աղաջանյանը, իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղում մնում է լարված։ Հայկական ինքնապաշտպանական ուժերը մարտական գործողություններ են ձեռնարկում Մարտակերտի քաղաքի Կիչան գյուղը ազատագրելու համար։ ԼՂՀ ինքնապաշտպանության ուժերի Եսաթում հայկական ուժերի նահանջը Կիչան եւ Մոխրաբեր գյուղերից բացառում են ադրբեջանական կազմավորումների կենտրոնի ուժի եւ մարտական տեխնիկայի մեծ առավելությունը։ Երեկվա ընթացքում հայկական ջոկատներին հաջողվել է գրավել Մարտակերտի քաղաքի Կիչան գյուղին հարող մի Եսաթ մարտավարական մեծ նշանակություն ունեցող բարձունքներ։ Հիշեցնենք, որ Կիչանով է անցնում Մարտակերտ Ասեփանկերի կապող միակ ավտոճանապարհը։

Մեր բրազիլիցը հաղորդում է նաեւ, թե Լաչինի միջանցքի հյուսիսային մասում գտնվում իրադրությունը համեմատաբար բարձր է։ Երեկվա ընթացքում հայկական ուժերն այս քաղաքում գրավել են երեք գյուղ։ Կարճատեւ դադարից հետո նորից ակտիվացել է ադրբեջանական օդուժի երեկվա ընթացքում մի քանի հարձակումներ գործելով Ասեփանկերի վրա։ Քաղաքի վրա նեղվել են գնդակավորումները։

Կիչան եւ Մոխրաբեր գյուղերի մասին «Նոյան սաղան» գործակալությունն առանց աղբյուրները վկայաբերելու հայտնում է, թե երեկ առավոտյան մարտերը բարձրակարգ էին։ Հայկական կողմից գտնվել են 4 եւ վիրավորվել 20 մարտիկներ։ Ադրբեջանական կողմից գտնվել է 18 մարտիկ։ Այնուհետեւ նույն գործակալությունը տեղեկացնում է, թե երեկ հայկական կազմավորումներին հաջողվել է ազատագրել Կիչան գյուղը։

Այս մասին «Սեմա» գործակալությունը վկայաբերելով ԼՂՀ մամուլի եւ լրատվության ղեկավարության ղեկավար Մարտիկ Պետրոսյանից ստացված տեղեկությունները, հաղորդում է, թե երեկ երեկոյան հայկական ուժերին հաջողվել է ամբողջովին ազատագրել Մարտակերտի քաղաքի Կիչան եւ Մոխրաբեր գյուղերը։ Նույն գործակալությունը տեղեկացնում է նաեւ, թե հայկական ինքնապաշտպանության ուժերին հաջողվել է Աղմեղի քաղաքում լուծել թեմաթիվ հինգ կրակակետեր։ Այս գործողությունները ձեռնարկվել են այն բանից հետո, երբ ադրբեջանցիները

զանգվածային իրենց կողմից են ենթարկել Ասեփանկեր քաղաքի փաստորեն բոլոր բնակավայրերը։ Երեկվա ընթացքում Ղարաբաղի երկնքում խփվել են ադրբեջանական օդուժի երկու ռազմական ինքնաթիռներ, որոնք փորձում էին ռումբեր նետել Ասեփանկերի վրա։ Օդաչուներից մեկին հաջողվել է դուրս բռնել ինքնաթիռից։ Երկուրդ օդաչուի ճակատագիրն անհայտ է։

Իր հերթին «Նոյան սաղան» գործակալությունը տեղեկացնում է, թե երեկ ադրբեջանական կազմավորումները փորձել են առաջ բարձրել Լաչինի միջանցքի հյուսիսային մասում գտնվող իրադրությունը, բայց կանգնեցվել են Եւրոպայի քաղաքի Երեւանի վրա։

Վլադիմիր Կազիմիրով. «Ղարաբաղյան հիմնահարցի խաղաղ լուծումն անխուսափելի է»

Նոյեմբերի 20-ին Ռուսաստանի արտգործնախարարության մամուլի կենտրոնում կայացած քիֆինգում Ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման ռուսաստանյան միջնորդական առաքելության ղեկավար Վլադիմիր Կազիմիրովը հաղորդեց, որ ընթացիկ սարվա հոկտեմբերին հայկական եւ ադրբեջանական կողմերին է հանձնվել հիմնահարցի ֆաղափար կարգավորման նախագիծը։ Նա չկոնկրետացրեց այդ նախագծի զարգացումը, ասելով, որ ներկա դրությամբ կողմերն աշխատում են այդ նախագծի վրա։

Խոսելով Ռուսաստանի միջնորդության մասին, որը հասուկ հանձնարարությունների դեպքում անվանեց անկողնակալ, նա նեց մարտավարական գործողությունների դադարեցման, իսկ հետո Լեռնային Ղարաբաղի իրավական կարգավիճակի հաստատման անհրաժեշտությունը։

Նրա համար զգուշ ինքնուրույն իրավունքը կամ դեպքում սարածինային ամբողջականության առաջնության մասին վիճարկությունն անհրաժեշտ է թվում։ «Երբ խոսվում է սարածինային ամբողջականության մասին, չի ենթադրվում ինչ-որ «լուսնային սարածին», այլ մարդկանցով բնակեցված հող», ասաց ղեկավարը։ Հելսինկյան ակտիվ թղթը կենտրոն իրավաբանական են»։ Ինչ վերաբերում է Լեռնային Ղարաբաղին

գյուղի մոտ։ Ադրբեջանական կազմավորումներին օժանդակել է նաեւ օդուժը։ ԼՂՀ ինքնապաշտպանական ուժերին հաջողվել է խփել մեկ ինքնաթիռ։

Մինչդեռ Ադրբեջանի դաշնակցության նախարարությունը ղեկավարում է, թե ադրբեջանական կազմավորումներն առաջվա դեպ վերահսկում են Մարտակերտի քաղաքի Կիչան եւ Մոխրաբեր գյուղերը, որտեղ մարտերը բարձրակարգ են։ Ադրբեջանական աղբյուրները հակված են այդ քաղաքում ընթացող կասսաի մարտեր մեկնաբանել որդեգրել «հայկական էստեղծիցիոն կոտորածի» փորձ խափանելու 56 հայ յուզազամավորների խաղաղարար ուղերձը։

ղի կարգավորման Միջուկի համաժողովին, Վլադիմիր Կազիմիրովն ասաց, որ այդ հանդիպման ժամկետն այդպես էլ չի որոշվել։ Հեռավորումն ռուսաստանյան միջնորդական առաքելության ղեկավար Վլադիմիր Կազիմիրովը հաղորդեց, որ ընթացիկ սարվա հոկտեմբերին հայկական եւ ադրբեջանական կողմերին է հանձնվել հիմնահարցի ֆաղափար կարգավորման նախագիծը։ Նա չկոնկրետացրեց այդ նախագծի զարգացումը, ասելով, որ ներկա դրությամբ կողմերն աշխատում են այդ նախագծի վրա։

Խոսելով Ռուսաստանի, կողմից թուրքիային զենք վաճառելու մասին, Վլադիմիր Կազիմիրովը հիշեցրեց երրորդ երկրներ զենք արտահանելու արգելիչի մասին։ Պատասխանելով «Սեմա»-ի թղթակցի հարցին, նա չմեկնաբանեց Ադրբեջանին զենքերի օգնությունը չցուցաբերելու մասին ԱՄՆ կոնգրեսի որոշումը։

Ավարտելով քիֆինգը, Վլադիմիր Կազիմիրովն ասաց, որ Ղարաբաղյան հիմնահարցի խաղաղ լուծումն անխուսափելի է, եւ որքան արագ է լուծվում, այնքան լավ հակամարտության մեջ ներառված բոլոր կողմերին, ինչպես նաեւ ամբողջ աշխարհին համար։

1000-ի ՓՈՒՍԱՐԵՆ 500 Տ. ՀԱՅԱՀԱՏԻԿ

Ինչպես մեր բրազիլիցը հաղորդեց Հայաստանի կառավարության ղեկավար նախարարի խորհրդակցական կարեն Խանգելյանը, առ այսօր թուրքիայից Հայաստան է ներմուծվել 5000 տոննա հացահատիկ։ Օրական միջին հաշվով գալիս է 500 տոննա, այնինչ նախնական դաշնամարտական կազմավորման համաձայն այդ թիվը ղեկ է հասնել 1000-ի։ Օրերս Ռուսաստանից եւ արտասահմանից եկող երկու բեռնավարները

Փոքի նավահանգիստ կրեւն եւս 2500 տոննա այլուր, իսկ Բարուն 2600 տոննա։ Նոյեմբերի 22-ին մեկ այլ բեռնանավով Փոքի կիսաօվի եւս 35 հազար տոննա հացահատիկ։ Պրն. Խանգելյանի գնահատմամբ, նոյեմբերի 25-ից հացամթերի վիճակը կտրուկ կարելավվի։ Հնարավոր է, որ երբ մասկարաւուրը նորմալ տարածակալի, հաստատու երաւիխներին դեղորման նորից անցնեն հացի ազատ իրացմանը։

Սուբարաբը երեկ Փարիզում։ Միջերանը մյուս շաբաթ Թեյ-Ավիվում

Եզիմյոսի նախագահը երեկ կարճատեւ այց կատարեց Փարիզ եւ շաբաթ մեկ ժամ հանդիպում ունեցավ նախագահ Միջերանի հետ, առաջիկա շաբաթ օրը վերջինս Իսրայել կատարելի այցից առաջ։ Հանդիպումից հետո նախագահ Չոսնի Սուբարաբը հայաստան էր, թե Ռուսաստանը կրճատելու է միջուկային սուզանավերի եւ ուժեղացող զինուորական ֆունկցիաները։ Այս վերջին հայաստանը երեկ մեծ իրարանցումով դիմավորեց ամերիկյան դաշնակցության նախարարության կողմից, որ վերջին օրը ընդունեց միջուկային զինուորական ֆունկցիաները։ Այս վերջին հայաստանը երեկ մեծ իրարանցումով դիմավորեց ամերիկյան դաշնակցության նախարարության կողմից, որ վերջին օրը ընդունեց միջուկային զինուորական ֆունկցիաները։

Բեռնափոխ Բիւրոս. Նոր ընթացքներ

Իր մուտքն Իսլամաբադ ու Ռուսաստանի արտգործնախարարության մամուլի կենտրոնում կայացած քիֆինգում Ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման ռուսաստանյան միջնորդական առաքելության ղեկավար Վլադիմիր Կազիմիրովը հաղորդեց, որ ընթացիկ սարվա հոկտեմբերին հայկական եւ ադրբեջանական կողմերին է հանձնվել հիմնահարցի ֆաղափար կարգավորման նախագիծը։ Նա չկոնկրետացրեց այդ նախագծի զարգացումը, ասելով, որ ներկա դրությամբ կողմերն աշխատում են այդ նախագծի վրա։

Տրեք թագուհու դրակում

Լոնդոնից դուրս գտնվող Ռիդնոսի դրակում երեկ կեսօրին մեծ հրդեհ տարեց։ Ելիզաբեթ 2-րդ թագուհու այդ նստավայրում, որտեղ այդ պահին քաղաքական արխայական ընթացիկը ոչ ոք չկար, հրդեհն սկսվեց Գեւորգյան (Տորջյան) դահլիճից եւ անմիջապես սարածին լի դառնալով մինչեւ անգամ Լոնդոնի կենտրոնից։ Դրակի ծառայական անձնակազմը, մարդկային շարք կազմած, փրկեց հարյուրավոր նկարներ, գրքեր ու քանդակներ իրեր, մինչ 30 հրեջ մեկնանք մարմն էին կրակը։

Թեյ-Ավիվ-Բեյրութ-Դամասկոս երկաթուղի

Իսրայելյան «Համբար» թերթում երեկ տպագրված մի տեղեկության համաձայն, նախագահ Միջերանը Իսրայել այցելելուց իր գրախոսում կունենա մի ծրագիր, որն առաջարկում է երկաթուղի կառուցել Թեյ-Ավիվի, Բեյրութի եւ Դամասկոսի միջեւ։ Ըստ թերթի, ֆրանսիական 10 ընկերություններ առաջարկել են սահմանել այդ շինարարությունը։

Մոսկովյան ցիկլոն Բանգլադեշում

Երեկ գիշեր անապատի մեջ էր ամբողջ Բանգլադեշը. օդերեւութաբանական տեղական եւ միջազգային կայանները նախատեսում էին, որ մեծ ուժգնության ցիկլոններ առաջիկա 8-10 ժամերի ընթացքում կարգավեն երկրի կենտրոնական եւ արեւմտյան քաղաքները։ Լուրն ստանալուն դեպ անապատ իրարանցում

ստեղծվեց երկրում, շաբաթ ֆառոց միլիոն մարդ լեց տուն-տեղ եւ փորձեց արտասան գտնել կառավարական եւ հանրային ֆառոցները։ Մասնավորապես որ դեռ թարմ են անցյալ սարվա արդիւնի դաստիարակ ցիկլոնի «վերելք», որ խլել էր սասնայակ հազարավոր զոհեր նույն երկրում։

Հորեքան

Բախվում 19 հազար հա՛յ

Աղբյուրների կառավարության վիճակագրական ծախսերի համաձայն 1991 թ. եւ 1992 թ. առաջին կիսամյակի ընթացքում Աղբյուրներից արագադրել է 115 հազար մարդ (ոչ թափանցական ծախսերով այդ թիվը 155 հազար մոտ է): Միեւնոյն ժամանակ հանրապետություն մեզական քակվածության է տեղափոխվել 74 հազար մարդ: Գաղթականների մեծ մասը փոխադրվում է Իրան քակվածները նախկին Միության սահմաններում: Պաշտոնական ծախսերով արագադրված մեկնողների թիվը միջին 5 հազար մարդ մեկնել է Իսրայել, 2,5 հազարը՝ ԱՄՆ: Հայադրեքանական հակամարտության ընթացքում Բախվում 19 հազար մարդ: Եւրոպայի մայրաքաղաքում Աղբյուրների մայրաքաղաքում: Անհրաժեշտ է ներքին, որ վերջին աղբյուրները Հայաստանից հեռացել են 1989 թ.:

Հեռախոսային կառուցում է

Սեկտորի առաջ Լեւոնյան Դարաբազում աղբյուր է ենթարկվել Մուր-8 ուղղափոխ, որի մեջ էին Աղբյուրների, Ռուսաստանի եւ Դազախաստանի մեծածախ գործիչները: Ինչպես տնօրէն է Աղբյուրների Գերագույն խորհրդի 16նյակական հանձնաժողովը, ուղղափոխ գնահատվել է հայկական կարախնդրի գյուղի կողմից, կորուրել կառավարումն է մոտ 500 մ. բարձրությունից վայր ընկնելով լայնությամբ: Աղբյուրի ժամանակները հեռախոսային հանձնաժողովի նախագահ Թամարյան Կարախնի հաղորդեց, թե հեռախոսային հայտնի են այն երեք հայերի անունները, որոնց կասկածում են այդ հանցագործության մեջ: Սակայն երբեքում Կառուցակող ժամանակը թույլ չի տալիս նրանց ժամանակահատվածում կանչել:

Աղբյուրները գոհ է ռուսներից

Աղբյուրների իշխանությունները հավանություն սկսեցին տուս սահմանադրանքի գործողություններին, որոնք նույնպէս 17-ին կանխել էին մի խումբ խախտողների անցողի Իրանից Աղբյուրներ, հայտնեցին Անդրկովկասի սահմանադրող օկուպի Կառուցող: Սահմանադրության ընթացքում մեկը ստանվել է: Ռուս կառավարողները, որոնք Աղբյուրներից Կարախնի 1993 թ. գարնանը, հսկում են միայն Լեւոնյանի եւ Պիլիբերի հասկածները: Մյուս տեղամասերի հսկողությունն իրականացնում են աղբյուրներից:

Սեւ ձկնկիթը խանութներում

Երկար տարիների ընթացքում առաջին անգամ Բախվի խանութներում վերականգնվել է սեւ ձկնկիթի ազատ վաճառքը: Սեւ կիլոգրամի գինն է 2400-2500 օտարի: «Աղբյուրներ» թանկահարկ վաճառատան ընկերության ծախսերով, միայն 1992 թ. հուլիս-հոկտեմբեր ամիսների ընթացքում հանրապետությունում արագադրվել է 32 հազար տոննա ձկնկիթ:

Կովկաս

Ռուսաստանի զորքերը մարտական դրությունում են բերվել

Հյուսիսային Օսիայում եւ Ինգուշիայում հայաստանի արտակարգ իրավիճակի երջանի ժամանակավոր վարչակազմի ղեկավար Սերգեյ Շախարայի հրամանով այնտեղ գտնվող Ռուսաստանի զորքերը մարտական դրությունում են բերվել: Պաշտոնական Գրագին գաղվածությունը է ընդունել այդ հրամանագիրը: Չեչենիայում ուժադիր հետնում են Ռուսաստանի զորքերի գործողություններին: Այնտեղ մտահոգ են, որ առել է Ռուսաստանի զորքերի ակտիվությունը Չեչենիայի հետ սահմանակից Դադեստանի երջաններում, այսինքն՝ նկատվում են «զորքերի արագ տեղափոխումներ»:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-ԻՑ ԿԳՈՐԾԵՆ ՅԱՑԻ ԿՈՍԵՐՑԻՈՆ ԽԱՆՈՒԹՆԵՐԸ

Հավանաբար հասցր կբաշխվի 350 գրամով

Վիճակ ստեղծել եւ դժվար կլինի վերահսկել բաշխումը: Բայց այսօր ցուցում կտրվի բոլոր բուհերի ու ստանդարտների կամ առաջնական դասարանների կամ հասարակական սենյակի օբյեկտներ, որոնց հացի մասնաբաժնում առաջնություն է տրվում է: Երբ լինեն բացառություններ, երբ մարդիկ ցանկանան սանը սնվել կամ հյուրանոցի սենյակում եւ այլն, առաջ այդպիսի դեմքերին կառավարությունն առաջին չի կարող արձագանքել: Միգուցե մեծ ուժեղություն կայացնեն, որ սկսվել էրազաներում երջանային խորհուրդներին իրավունք տրվի օտարաշխի կարգով լուծել մասնաբաժները:

Մյուս հարցը վերաբերում է Երեւանի գրանցում շտաբային այն ֆաբրիկաներին, որոնք աշխատում կամ սովորում են մայրաքաղաքում: Այդ առթիվ բոլոր վարչական մարմիններին հրաման է տրվել լուծել այդ ֆաբրիկաների ժամանակավոր գրանցման հարցը: Ինչպէս, դա կարող է նաեւ ֆաբրիկային իրավաբանական ծախսերը հիմնադրամի հիմնադրամի մի նախագահը ազգային բարեարար եւ Հայ հոգեւոր կեղծեցու հիմնադրամի նախագահ Սուրեն Ֆեւոյանը, որն այդ նպատակին հասկացրեց 100 հազար դոլար, մինչ սկսվել էրաբել Արանոսյանը նվիրաբերում էր 75 հազար: Նվիրահատված մասնակցեցին Կարախն եւ Ռուս Բայրանները, Գեւորգ եւ Սեպի Բեչեյանները, Ջոն Դանիելյանը, Սամի եւ Անի Թորախանները, Պայֆար» եւ «Միրը» թերթերի մյուս բարեկամները:

Սեղծված հիմնադրամից առաջին նորաստեղծողը, բնականաբար, ինչպէս հայաստանցի ԹՄԲ կենտրոնական վարչության աստեղծողն էր Գեւորգ Բեչեյանը, լինելու է «Միրը» Կարախանը, որ Եւրոպայի փոխելու է իր տեղը, դառնալու է գունազարդ ճոխացված բովանդակությամբ: Կարախանը եւ ընդհանրապէս ՌԱԿ-ի մասնակցի նոր առաջնության մասին խոսեց ՌԱԿ վարչ-ձեւերն ղրկեց: Վաչե Դազարյանը: «Ժամանակն է, ասաց նա, վերանայնայն են քարկելու մեր ծախսերը, գործընկերները, հարաբերությունները՝ դիմագրավելու գրանցությունները՝ ըստ այնմ ներառելու դեմքերում վրա, մեր հայրենիքին մեջ կառուցանելով նոր ռամկավարական թեւորություն մը»:

Հաջորդաբար խոսք առան նաեւ սկսեցին Արի Սիմոնյանը (Վաչիգ-Տոն), օրվա գլխավոր բանախոս Բեւորի Կոլեյի ձեւերն ղրկեց: Գրագրի Աղանյանը (որի հայրը ժամանակին եղել է «Պայֆար» թերթի գրագր) եւ բարեարար Սուրեն Ֆեւոյանը: Դոկ. Աղանյանը մեկ առ մեկ իրեց «Միրը»-ի խմբագրները 1932 թ. սկսելով Չախյան, Ջեւ Անդրեասյան, Բոր Վահան, Բարրա Մեւկերյան եւ ներկայիս խմբագիր Արա Գալայանց: Այս վերջինի, ինչպէս նաեւ «Պայֆար»-ի խմբագիր Գրիգոր Էլյուստանին, որն ընթերցվեց Պարեն ծ. վրդ. երեցյանի կողմից, մինչ Լեւոնյ ծ. վրդ. Սամարյանը կարդաց Խաճակ Մրազանի հետադիրը: Հայաստանի վերջում տեղի ունեցավ համերկ, առաջնորդականը:

Թղթակից

Հայի խնդիր

Վերջին օրերին խմբագրությունը բազմաթիվ հեռախոսազանգեր է ստանում կառավարիչներից: Որոշ հարցերի դարձաբանումների խնդրանքով դիմեցինք Հայաստանի կառավարության ղեկավար նախարարի խորհրդակցական կարեն Խանգեղյանին: Նախարարը նախ նշեց, որ հիմնական բացառություններից մեկը հանրապետությունում գտնվող արտասահմանցի հյուրերի, աշխատողների, դեսպանատների աշխատակիցներին հացով առաջնություն չի տրվում: Այդ առթիվ Հայաստանի արտոնաբաժնի վարչությանը հանձնարարվել է կազմել եւ ներկայացնել հանրապետությունում աշխատող օտարերկրյա ֆաբրիկաների ցուցակները: Նրանց ըստ երեւոյթին կտրուներ փոխարեն կտրվի մի այլ ձեւով, բայց դա արդեն կորուրի վարչապետը: Հանրապետություն ժամանող հյուրերի համար, լինեն դրանք ԱՊՀ երկրներից, կան հասարակական սենյակի օբյեկտներ, որոնց հացի մասնաբաժնում առաջնություն է տրվում է: Երբ լինեն բացառություններ, երբ մարդիկ ցանկանան սանը սնվել կամ հյուրանոցի սենյակում եւ այլն, առաջ այդպիսի դեմքերին կառավարությունն առաջին չի կարող արձագանքել: Միգուցե մեծ ուժեղություն կայացնեն, որ սկսվել էրազաներում երջանային խորհուրդներին իրավունք տրվի օտարաշխի կարգով լուծել մասնաբաժները:

Մյուս հարցը վերաբերում է Երեւանի գրանցում շտաբային այն ֆաբրիկաներին, որոնք աշխատում կամ սովորում են մայրաքաղաքում: Այդ առթիվ բոլոր վարչական մարմիններին հրաման է տրվել լուծել այդ ֆաբրիկաների ժամանակավոր գրանցման հարցը: Ինչպէս, դա կարող է նաեւ ֆաբրիկային իրավաբանական ծախսերը հիմնադրամի հիմնադրամի մի նախագահը ազգային բարեարար եւ Հայ հոգեւոր կեղծեցու հիմնադրամի նախագահ Սուրեն Ֆեւոյանը, որն այդ նպատակին հասկացրեց 100 հազար դոլար, մինչ սկսվել էրաբել Արանոսյանը նվիրաբերում էր 75 հազար: Նվիրահատված մասնակցեցին Կարախն եւ Ռուս Բայրանները, Գեւորգ եւ Սեպի Բեչեյանները, Ջոն Դանիելյանը, Սամի եւ Անի Թորախանները, Պայֆար» եւ «Միրը» թերթերի մյուս բարեկամները:

Մամուլ

«Armenian Mirror-Spectator»-ի 60-ամյակին 232 հազար դոլար

Ընդհանրապէս էին ստացվել նախագահ Բուչից, Արեւելյան թեմի առաջնորդ Խաճակ եղբ. Պարսեմյանից, ԹՄԲ Կենտրոնական վարչությունից, «Նոր օր», «Պայֆար», «Ազգ» թերթերից, հասուկ կոնդակ էր Եւրոպայի Ամենայն Հայոց Հայրապետը, 60-ամյակի տոնակատարությունն էր ՌԱԿ-ի Բոստոնում հրատարակվող անգլիագիր թանկագրերի «Ամիսիլը Միրը-Սփինքլը»-ի, նույնպէս 7-ի երեկոյան, Բոստոնի «Մեթոս» հյուրանոցի դահլիճում, Մ. Նահանգների արքեր երջաններից եկած նյութախանութներին, թերթերին մյուսապէս սասար կանգնող բարեկամներին, աշխատակիցներին եւ ընթերցող բազմության ներկայությամբ:

Հարգանքի եւ մեծարանքի տուր էր այդ երեկոն ՌԱԿ-ի մասնակցին, նա խմբագրներին, «Միրը»-ի խմբագիր Արա Գալայանցին: Այդ հարգանքն ու մեծարանքը վերածվեց նյութական ամուր կովանի, երբ նույն երեկոյան հայաստանցի ՌԱԿ մասնակցի հիմնադրամի սեղծումը, տեղում գոյացնելով 232 հազար դոլար, որի «առյուծի բաժինը»

նվիրաբերեց նորաստեղծ հիմնադրամի նախագահը ազգային բարեարար եւ Հայ հոգեւոր կեղծեցու հիմնադրամի նախագահ Սուրեն Ֆեւոյանը, որն այդ նպատակին հասկացրեց 100 հազար դոլար, մինչ սկսվել էրաբել Արանոսյանը նվիրաբերում էր 75 հազար: Նվիրահատված մասնակցեցին Կարախն եւ Ռուս Բայրանները, Գեւորգ եւ Սեպի Բեչեյանները, Ջոն Դանիելյանը, Սամի եւ Անի Թորախանները, Պայֆար» եւ «Միրը» թերթերի մյուս բարեկամները:

Սեղծված հիմնադրամից առաջին նորաստեղծողը, բնականաբար, ինչպէս հայաստանցի ԹՄԲ կենտրոնական վարչության աստեղծողն էր Գեւորգ Բեչեյանը, լինելու է «Միրը» Կարախանը, որ Եւրոպայի փոխելու է իր տեղը, դառնալու է գունազարդ ճոխացված բովանդակությամբ: Կարախանը եւ ընդհանրապէս ՌԱԿ-ի մասնակցի նոր առաջնության մասին խոսեց ՌԱԿ վարչ-ձեւերն ղրկեց: Վաչե Դազարյանը: «Ժամանակն է, ասաց նա, վերանայնայն են քարկելու մեր ծախսերը, գործընկերները, հարաբերությունները՝ դիմագրավելու գրանցությունները՝ ըստ այնմ ներառելու դեմքերում վրա, մեր հայրենիքին մեջ կառուցանելով նոր ռամկավարական թեւորություն մը»:

Պարտադիր

Երեկ Երեւանում տեղի ունեցավ ԱՊՀ-ում եւ սահմանամերձ երջաններում զոհված ռուսացիների հիշատակը նվիրված խաչքարի բացման արարողությունը: Ինչպէս «Մեար»-ի թղթակցին ասաց Ջոյրուցի ռուսացիական քաղաքապետի վարչի տեղակալ Գեւորգ Ավետիսյանը, խաչքարը դրաստակ էր ուսանողների կրթարժանիքի հաշվին, որն այսօր նույնիսկ հացի համար չի բավականացնում: Հայ ուսանողների հիշատակը հավերժացնող խաչքարի սեղծումը իրենց համեստ ավանդը ներդրեցին նաեւ քաղաքապետ արտասահմանցի ռուսացիները: Արարողության ավարտից հետո հայ վիրավոր ազատամարտիկների օգտին հանգանակություն կազմակերպվեց:

Պատերազմն ուղղումներ է մտցնում Եւրոպայի մեջ

Լեւոնյան Դարաբազում տեղական իշխանությունները վերահսկում են թեւական սեկտորում վաճառվող սննդամթերքի հիմնական տեսակների գները: Այդ ճախին «Մեար»-ի թղթակցին հաղորդեց Հայաստանի հասուկ ծրագրերի վարչության Դարաբազի կոորդինացիոն բաժնի առաջատար մասնագետ Միխայիլ Սողոմոնյանը: Նրա խոսքով, դա ժամանակավորապէս է Եւրոպայի տարածքում, ինչը հանգեցրել է բնակչության գնողու-

նակության անկմանը: Այսօր Սեւիանակներում 1 կգ խոզի միսն արժէ 46 օտարի, քաղաքինը՝ 61, ալյուրը՝ 2, Կախարը՝ 68, կարագը՝ 100, իսկ մի շիւր լոնյակն արժէ 144 օտարի:

Միեւնոյն մասնավոր սեկտորի գներն ազատ են արձակվել, սակայն նրանք էլ Եւրոպայի ցածր են, Բան Հայաստանում եւ ԱՊՀ այլ հանրապետություններում: Այժմ Լեւոնյան Դարաբազում նվազագույն աշխատավարձի չափը կազմում է 1200 օտարի: Սակայն արդյունաբերության օբյեկտներին եւ հիմնարկներին տարադրողի ղրկեց «Մեար»-ի թղթակցին բնակիչներն աշխատավարձ են ստանում ամիսներ տեղ ընդհանուրներով:

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունում

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության նոյեմբերի 19-ին կայացած նիստում Բնարկման հիմնական հարցերից մեկը դարձավ ՀՀ Գերագույն խորհրդում «Երեւանի գործերի նախարարության կողմից դրամական միջոցներ հավաքելու փաստի մասին» ԱՄԻ հարցադրման Բնարկման ընթացքը:

Նշվեց, որ Երեւանի գործերի նախարարի ինքնագործունեությունը, որքան էլ այն արդարացի է ընդհանրապետական հերթին խիստ է ժողովրդավարության հիմնարկն եւ մեծ վնաս է հասցրել ազատ ձեռնարկության զարգացմանը:

Որոշվեց Երեւանի գործերի նախարարի անհրաժեշտ գործունեությունը եւ խորհրդարանում Իրաւիված բախումը դասադարձող հայաստանցիները հանդես գալ:

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ Սուրեն Թորախանը եւ Հայաստանի Թեւեյան մեակուրի միության նախագահ Վոսա Գրիգորյանը տեղեկացրեցին միության նոյեմբերի 21-ին սկսվող 2-րդ համագումարի նախադասարան ընթացքի մասին:

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության փոխանցանալի Կարեն Կոստանյանը հաղորդեց «Սեփականացման մասին» հանձնաժողովի անդամների եւ հանրապետության նախագահի հանդիմանում արդյունների մասին:

ՀՀ Գերագույն խորհրդի եւ Դաճակցային Ռուսաստանի ժամանակակիցների հանդիմանում մասին տեղեկություններ հայտնեց Հանրապետական վարչության անդամ Վիգնե Խաչատրյանը:

ՀՀ վարչության անդամների եւ ԱՄԻ-ի ղեկավարության հետ հանդիմանների մասին հաղորդումներով հանդես եկան համադասարանաբար Հանրապետական վարչության աստեղծող Ռուբեն Միրզախանյանը եւ վարչության անդամ Կարապետ Գալայանը:

Կիսին Երեւան եւ Թեւեյան մեակուրային միության կենտրոնական վարչության վարչ-ձեւերն Գեւորգ Մարալյանը, որը հանդես եկավ հակիրճ զեկուցումով:

Գրքեր Վերանայնելու ռուս-թուրքական դաժանագիրը

Նոյեմբերի 20-ին տեղի ունեցավ Հայաստանի ԳԽ արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նիստը, որը որոշեց ԳԽ-ին առաջարկել միանալ 1949 թ. օգոստոսի 12-ին ընդունված ԵՖՆԻ կոնվենցիային:

Հանձնաժողովի նիստում Բնարկման հիմնական հարցերից մեկը դարձավ «Սեփականացման մասին» ԱՄԻ հարցադրման Բնարկման ընթացքը:

1. Փոփոխություններ մտցնել «Օսմանյան Թուրքիայում 1915 թ. հայերի դեմ ընդհանրապետությունը դասադարձող մասին» 1988 թ. նոյեմբերի 22-ին ընդունված Հայկական ԽՍՀ օրենքի մեջ:

2. Ռուսաստանի եւ Թուրքիայի ինչպէս նաեւ ԽՍՀ-ՄԻ եւ Թուրքիայի միջեւ մինչ այսօր կնքված դաժանագրերի մասին:

Ընդհանրվել է նաեւ Հայաստանի եւ Միջին Արաբական Հանրապետության միջեւ համագործակցության մասին դաժանագիրը:

Երբայրների օանկության համաձայն

Ինչպէս հայտնեւ լին, երեսնակ արեւսավոր երբայրներ Անդրանիկ եւ Սերժիկ Մարգարյանները 10 հազար օտարի էին սվել ՀՀԿ Հանրապետական վարչությանը զոհված ազատամարտիկ ընտանիքի հանձնելու նպատակով:

Վարչության որոշմամբ գումարը արվեց նոյեմբերի 5-ին Լայիւնի մարդասիրական միջանցիկի համար, մղվող մարտում զոհված 20-ամյա Կարեն Մանվելյանի նյութական վնաս դաժանաներում գնվող հարազաններին:

Բանավեճ

Իրեն վերնագիր Բաբիլի իր նո-
թերին Աւոս
Բիւյանը փոխ է առել աղբրեջա-
նական մի ասացվածք. «Երբ աս
դժվար է, դիր փափախ առաջը եւ
խորհիր»: Ես չգիտեմ, քե փափախ
ինչով է նորաստն խորհելու որո-
ցեան (ներեցեմ, «գործընթացին») եւ
անկեղծ ասած փափախ էլ չու-
նեմ առջեւ դնելու համար: Իմ սե-
ղանին 56 դասագրքով-գործըն-
կերներն ստորագրած «ուղեճ» է
եւ Աւոս Բիւյանի «ինքնառնորսա-
ծը» («ինքնառնորսածը» հիշեալ
նորերի ժամային ճգրիս բնութա-
գիր է, որ դասկանում է «Ազգ»
ընթերցի):

Համաձայն եմ Աւոս Բիւյանի
հետ մեկ դժվար, անասելի դժվար
ժամանակ եմ աղոյս, եւ մեզա-
նից անն մեկը ցավասանք խոն-
քի առիթն ու դարակաւորութուն
ունի: Աւոս Բիւյանն արդեն խորհել
է: Ես էլ եմ փորձում նույնն անել,
արդեն ուրող անգամ վերընթերցե-
լով մասնավորապէս նրա «ինքնա-
ռնորսածը»:

Ինձ ես սանջում է Ղարաբաղի
հողատն ու անկոտրում հայրության
ճակատագրի հետազոտար, ես ես ե-
րազում եմ, որ որ առաջ վերջ տրի
արյունահեղութեանը եւ Ղարաբա-
ղում, եւ հայ-աղբրեջանական սահ-
մանների վրա: Ես գիտեմ յուրա-
բանյոր ուր զոն խորագրում է մեր
մեջ գոյացած վիճը եւ հեռացում
բանակցութիւնների հնարավորու-
թյունը, իսկ դասերգով ամեն որ
նոր զոնը եւ եւ նոր ավերածու-
թյուններ: Հայոց մեծ ցեղատաղանու-
թյունից 77 տարի է անցել, իսկ
մե՞ն չեն մոռացել ու երբեք չեն
մոռանալու կասարկածը, եւ երբ էլ
բանակցելու նստեմք բարեբերի հետ,
1915 թվականը ներկա միտի լինի
սեղանի շուրջ եւ ներկա միտի լինի
ոչ իրեն վկա, այլ իրեն «բանակ-
ցող կողմ»: Իսկ այսօր զոնկող
մարդիկ... Նրանք հիւսուցում
կան յուսանկար չեն, այսօրվա մեր
որդիներն են, հայրերն ու մայրերը,
եւ ամեն նոր զոն անվազն մի
հայրով հեռացում է բանակցու-
թյան հեռանկարը: Կարծում եմ, որ
աղբրեջանցիների համար:

Ուրեմն, միտի ուղիներ որոնել
այդ արյունահեղութեանը դադարեց-
նելու համար: Այստեղ բոլորս հա-
մաձայն ենք: Վաստի եմ նաեւ
աղբրեջանցիները: Բայց ինչո՞ւ...
Աւոս Բիւյանն իր ուղին է առա-
ջարկում եւ վստահ է, որ գտել է
միակը, հնարավորը: Դա Հայաս-
տան-Աղբրեջան երկկողմ ջանակ-
ցութիւններն են, «անմիջական,
ուղղակի, առանց որեւէ միջնորդի»:
Գաղափարն ինձ էլ հրապարակ է
թվում, բայց...

Բոլորովին վերջերս եւ, որ հան-
րապետության նախագահն ասաց,
քե հայ-աղբրեջանական «հակա-
մարտութիւնն այնքան է խորացել,
որ այլեւս այս փուլը, այսինքն
երկկողմ բանակցութիւնների փուլն
արդուն չի կարող լալ»: Վստահ
եմ, որ հանրապետության նախա-
գահի «ստատաղանք փորձ ունի»
եւ ասեղերը ավելի լալ իմանալով
իրավիճակը, նա գիտի, քե ինչ
դասն իրողութեան է ինքը հավաս-
տում: Ուրեմն, զոնն այսօր Ա. Բի-
յանի դեղատոմսը ճշմարիտ ուղին
չէ:

Բայց ի՞նչ, այլեւս բանակցու-
թյան ոչ մի փորձ...

Չեմ կարծում աղբրեջանական
կողմի հետ բանակցութիւններ,
եփումներ բոլոր մակարդակներով,
նաեւ դասերգով ամենաթեմ իրա-
վիճակում անհրաժեշտ են: Անհրա-
ժեշտ են, որովհետեւ երկկողմ, քե ե-
ռակող (միջնորդի առկայութեամբ)
աղաքա բոլոր հնարավոր բանակ-
ցութիւններում, մեկ է, Աղբրեջա-
նից դասկանելու է վճարական խոս-
մարից մեկը (Հայաստանի հետ), եւ
ուրեմն մե՞նք տրամաբանորեն միտի
սահագործով լինենք, որ փոխվի
հոգեբանական մթնոլորտը եւ մեզա-
նում, եւ մեր հարեւաններին մտն:
Նման եփումներն էլ այն ժամա-
նակ կարդարացվեն, երբ նորաստն
հենց այդ հոգեբանական մթնոլոր-

տի բարեփոխմանը, որը միտի նա-
խորդի բանակցութիւններին: Հայ
դասգամավորների հիշեալ «ուղե-
ճը», կարծում եմ, նման խնդիր է,
որ միտի հեռադուր եւ որս հա-
մար երեւի խելամոհի չէր այն
հաղթանալ, բանալը դեռ չյորա-
ցած, Բաբու ուղարկել: Հարկավոր
էր քառ առ քառ զալ-առնել, կոկել,
սեղ չորոնել կամայական մեկնա-
բանութիւնների համար (ցավով,
դարզվեց նաեւ, որ որս դասգա-
մավորներն նույնիսկ չըզորեն չեն
կարողացել, քե ինչ են ասուագրում,
եւ նրանցից ճանկեցն արդեն հրա-
ժարվել են իրենց ստորագրութիւն-
ներից): Ըստ ավելի շատից Աւոս
Բիւյանը, անմիջապէս Բաբու մեկ-
նելով... Նա ասում է. «Ես Բաբու
եմ մեկնել իրեն մասնավոր անձ,
իբրեւ հայր, մասնավորապէս, մի՞թե
ի-
րավումն չունեմ...»:

Չվիճարկելով այդ իրավունքը,
այնուամենայնիվ միանգամից ու-
զում եմ միամտորեն զարմանալ-
բայց չէ՞ որ դու մեկնել ես «Ուղե-
ճից» հետ, եւ Բաբու էլ գիտեի, որ
դու ես դրա զխավոր հեղինա-
կը եւ, ուրեմն, ինչո՞ւն կարող էր
այնտեղ ընկալվել իբրեւ մասնավոր
անձ (եթե այդպէս լինէր, ո՞վ էր
«փառահեղ», ամենաբարձր ղեկա-
նական մակարդակներով ընդունելու
մասնավոր մի անձի): Աղբրեջանը,
որ դու ներկայացում ես իբրեւ ղե-
կաւորության կանաչաբոխ, ին-
չո՞ւն միտի նման ընդունելութիւն
ցուցաբերէ «մասնավոր անձին»:
Ամենաշատը եւզ միտի ընդունել
դրոյցի մի սեփեմ-դասգամավոր,
իսկ եւզ չի ընդունել միայն երկրի
նախագահը:

Սա իմիջիպալոց, եւ մի դաս ըն-
դունենք, որ Աւոս Բիւյանը Բաբու
է մեկնել իրոք իբրեւ մասնավոր
անձ, իր մեջ ունենալով ժողովրդի
բախտի դասասխանակցութիւնը,
նաեւ անձնական ծրագիր՝ արյու-
նահեղ ճգնաժամից դուրս գալու:
Այս դեղում ես զերխնդիր նույ-
նը միտի մե՞նք, անձնական եփում-
ների միջոցով փորձ անել Աղբրե-
ջան հասցնելու Հայաստանի ճշ-
մարտութեան, քեկուզ ինչ-որ չա-
փով միզ անել բարեփոխելու հոգե-
բանական մթնոլորտը: Մե՞նք ուրախ
դեմք է լինելիք, եթե նա Բաբուից
բերէ իր եփումների տղավորութի-
ւոց, որովհետեւ գաղտնի չէ՞ մե՞նք
էստի քան գիտեմք Աղբրեջանում
խնդրող աստ երկուսների ու տրա-
մադրութիւնների մասին:

Այնուհետեւ: Ուրեմն էլ «մասնա-
վոր» առաջնութեամբ, մասնավոր,
դասգամավոր լինելու իր հանգա-
մանը միտի քեկուզ իր նաեւ, լինել
իր ժողովրդի ցավի եւ իրավունքնե-
րի դեղատոմս, եւ իր ոչ հեճ գոյց-
ներում կարողանալ ղեկավարել
մարդկային, նաեւ ազգային արժա-
նադասկարության բանկ զգացումը:

Յավով, այդպէս չի եղել եւ որս
աղաքայցը իր իսկ «Ինքնառնոր-
սածն է»:

Ամենազխավորը, նա Բաբու է
մեկնել ղարսվողի, ոչ, արդեն
դարսվածի հոգեբանութեամբ, ի-
րեն հարողներին ողորմածութեամբ
հանձնելու կեցվածքով: Իսկ դարս-
վողի հետ ո՞վ է բանակցում:

Ղարսվողին դասեր են տալիս,
դարսվողին քեկուզում են:

Եւ Բաբու է նրան դասեր են
սվել:

Եւ քեկուզել են:

Նաեւ «փառահեղ ընդունելու-
թյուն» են ցույց տվել, հիացել նրա
«անկաւաւո ուղղամտութեամբ»,
«խիզախութեամբ»: Կասելով «ինք-
նառնորսածից», կրթական դաս-
կանայի հաստատութեան մեր սեփե-
մը աւակերտի համեստութեամբ ա-
կանջ է դրել այդ դասերին ու քե-
կուզութիւններին, իբրեւ վստահելի
մագնիստ ձայնագրել ու ինձ
հրանցում է մեզ. «Ես այսպէս ես
եւ, ես այսպէս ես»:

Կարդալով եւ նորից կարդալով
«ինքնառնորսածը», ես նաեւ դա-
ռը տարակուսանքի դասեր ունեցա.
«անկաւաւո ուղղամտութեամբ» Բի-
յանը մեջբերում է իր խոնակիցների
մեկը եւ դա ամեն դեղումն օգտ-
կար է. մե՞նք միտի իմանանք, քե

նրանք իրոք ինչ են մասնում: Բայց
ի՞նչ է ասել ինքը Բիւյանը, մասնա-
վոր, ի դասասխան մյուս կողմի
անվերադարձ ողորմութեան, քե հայ-
աղբրեջանական հակամարտութեան
միակ մեղավորը Հայաստանն է,
Ղարաբաղը: Գո՞նք փորձե՞լ է
նրանցից էլ «անկաւաւո ուղղամտու-
թյուն» ակնկալել, քեկուզ զգու-
րեն, բարեկիրք առաւել, որ քեկուզ
իբնէ էլ ինչ-որ մեղքեր ունեն, որ,
այնուամենայնիվ, չյորսայա այս
արյունահեղութիւնը սկսվել է
Սուճայիցով, որտեղ միայն հայեր
են զոնկել... Այս դասասխանները
չկան «ինքնառնորսածի» մեջ: Ու-
րեմն, ի՞նչ, կամուրջը միայն մի
ժայկական կողմից է կանդակել եւ
ուրեմն միայն մե՞նք է, որ միտի
միակողմանիորեն վերակազմեմք...
«Գրկիցութեան, համագործակցու-
թյան որսան կամուրջներ այրե-
ցին... Հայերս եմ սկսել ու խո-
րացրել», արդեն Ա. Բիւյանի բա-
նուրն են: Եւ այս «խոստովանութե-
անից» հետ մի՞թե միտի զարմանալ,
որ էրիբար Մամեղովը կասեր.
«Հայերս են նախաձեռնողն այս
խոստովանութի» (նույնիսկ ավելի
մեղծ է ասում, քան Աւոս Բիւյա-
նը):

Հայ մասնավորականը դասասխան
բանուր չի զսնում անգամ կրթու-
թյան նախարար Ֆիլոզոֆի Չալիլո-
վի համար, որն իր իսկ բնութագր-

ՎԱՐԴԵՍ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՊԱՐՏՎՈՂԻ ՅԵՏ Ո՞Վ Է ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՆԱՏՈՒՄ...

մամբ «փաստարկներ ընդունող» է:
Իսկ նախարարն ահա քե ինչ է ա-
սում. «Հայ մասնավորականները դա-
րբարար իրենց ժողովրդին խաւում
են ահալուր խաղի մեջ, հետք իրենք
ստուտիւտուրա խաւում են մի կողմ:
Իսկ իրենց հանցագործ գրքերը
մնում ու ծառայում են որդեա դա-
սագիրք սերունդներին»: Ի՞նչ է,
սրա հետ էլ է համաձայն Բիւյանը,
ի՞նչ է, նա «փաստարկներ» չունեմ,
որ ոչ քե 1988-ից սկսած, այլ ան-
ցած բոլոր յորսանասուն տարիներից
Աղբրեջանում է, որ նենգափոխվել,
աղաւաղվել ու վերածնվել է հա-
յոց դասնորսութեան, մակույրը, քա-
սեզը, իսկ մե՞նք համարում «ժողո-
վորդների եղբայրության» համայն
նույնիսկ կեսքերան չենք դասա-
խանել նրանց... Կրթութեան նախա-
րարը, որ բնակամարտ մասնաւոր-
կան է, նաեւ գիտութեան դուրս, ոչ
ավել, ոչ ղեկաւս հարցնում է՝
«Ե՞րբ եմ հրապարակաւ այրելու
Չորի Բալայանի ու նրա նմանների
գրքերը»: Իսկ հայ մասնավորակա՞նը...
քեկուզ զոնը կասակի ցալով,
հայ մասնավորականը չէ՞ր կարող իր
կողմից զոնն ակնկալել, քե իսկ
Աղբրեջանում ե՞րբ են այրելու, ա-
սեմք, Չիա Բունիաթովի հայաստաց
գրքերը: (Էլ չեմ ասում, որ գրքեր այ-
րելու գաղափարը, մասնավոր, կր-
թութեան նախարարի մասնակցե-
րի մեջ, մեղծ ասած, ինկվիզիցիա-
յի կոչ է, եթե չգործածենք ավելի
ճգրիտ քաւը ֆաւիզը):

Ղարաբաղյան շարժման ալիքի
վրա վեր բարձրացած, հեշուն ա-
նու-ազգանուն ճեմք քեկուզ հայ
մասնավորական անստղ իրանցում
է աղոյս Բաբու էլ յսած «հաստ
դասասխանով». «Լեւոնային Ղա-
րաբաղը մեր, Չանգեզուրը ձեր օրի-

նական հողն է» (զուցն նույնիսկ
դեմք էր շնորհակալութիւն հայ-
նել, որ Չանգեզուրը «մեծաւոգա-
բար» բողոքում են մեզ...):

Բանակցութիւնների զոնում են
ձեկալոյն...

Մեկալոյն զոնում են մեղքեր քա-
վելու:

Մե՞նք ես մեղքեր ունե՞մք:

Երեւի, բայց դրանց մասին խո-
սելու ժամանակն էլ միտի գա:
Կարելի է նաեւ այսօր: Բայց չնո-
ռանալով արմատական ճշմարտու-
թյունը: Այն, որ դարաբաղին սե-
փական հողի վրա իր աղբրեւ ի-
րավունքն է դաստատում, եւ Հա-
յաստանը դաստատում է իր սահ-
մանները: Այդ դայաբարի մեջ է, որ
մե՞նք էլ երեւի քուլ եմ սվել ինչ-
ինչ ծայրահեղութիւններ: Անհնար
էր քուլ չսալ, եւ մե՞նք ու՞մ միտի ու-
նենանք նաեւ մեր մեղքերի մասին
խոսելու. այո, բայց դա միտի ա-
նեմ զոնն նրանց հետ միաժամա-
նակ, երբ նրանք կխոսեն իրենց
մեղքերի մասին: Դասելով Բիւյանի
մեջբերումներից, աղբրեջանական
կողմը բառացիորեն ոչ մի մեղք չի
զգում եւ, անգամ մեկի համար,
նրանցից ոչ մեկը դարզ ափսո-
սանք իսկ չի հայտնել զոն... Սու-
զայիքի համար:

Ուրեմն, էլ ի՞նչ բանակցութիւն-
ներ, մեղք մե՞նք ենք գործել, մե՞նք
ենք սկսել, խորացրել այս արյունա-

բերի այդպէս էլ եղել է, եւ ես
այս դեղումն աղբրեջանցիներին
բնալ չեմ մեղադրում:

Եւ աղա՛ անհաւան հիացումը:
Հիմարութիւն կլինի միտելը. Աղ-
բրեջանում, քեկուզ անարար, կան
նաեւ լալ բաներ, իրական ձեռքե-
րումներ, նոր-նոր դասական աղա-
բեզ մսած խելացի մարդիկ եւ սե-
փական նաւը ունեցող, նաեւ ք-
ջափակման մեջ չգտնվող երկուն
բեկիցը կարող է եւ յոր ուրիշ
արժենալ: Ինձ դարաբաղեա գա-
մացնում է իմ գործընկերոջ ամեն
ինչ թափանցող, միանգամից ըն-
կալող, դարաբաղեա ձեռնգրեմ հա-
յացիքը ընդամենը հիւնգ օրում ինչ-
դե՛ն է նա կարողացել համոզվել,
որ, ի տարբերութեան Հայաստանի,
Աղբրեջանը դասական ներքին կա-
յունութեան սխալ է դարձել, երբ
Աղբրեջանում էլ բազում կուսակ-
ցութիւններ իրար կոկող են կրծում
(նրանք, այո, իրար հետ համաձայն
են, բայց երեւի միայն Ղարաբաղի,
Հայաստանի հարցում), երբ Աղբրե-
ջանն էլ ճեռասական ճգնաժամի
գալարումների մեջ է:

Եւ ինչ սփանչելի մարդիկ են
հանդիպել մեր հայրենակցին՝ այդ
«խաղաղ, մաւոր, հմայիչ ու բարե-
կեցիկ» Բաբու Բաբույանը: Բոլորն
«աստե՛ս» են, բարեկիրք, դասական
բարձր մասնադրութեամբ օժտված,
բարյացակամ: Պեսական գործիչնե-
րը, բաւկեցի երեսաստղ դեռակը
մի կողմ: «Գյանցալու ինձ դիմա-
վորում են զեկերալ Ռազակի
զինվորները: Հիանալի տղաներ
են»: Էփսագն էլ, երեւի, իր սահմա-
նը միտի ունենա. նաեւ այդ «հիա-
նալի տղաները» չե՞ն հողին հաւա-
սարեցիկ Սեփանակերը, սղանել,
թալանել, նաեւ նրան չե՞ն ամեն
օր զնդակոծում Հայաստանի սահ-
մաններն աղաւաւներն ու գլուղե-
ր... Այդ «հիացումով» ինչո՞ւն է
միտի նայել հայ ազատամարտիչնե-
րի, մանականդ, որդեկորույս մեր
մայրերի աչերին...

Եւ, այնուամենայնիվ, հարկավոր
են եւ բանակցութիւններ, եւ ամե-
նօրյա եփումներ: Այսօր թվում է
բանակցութիւնները մի նախադա-
ման միտի ունենան. մե՞նք միտի ա-
սեմք Աղբրեջանին, առայժմ մե՞նք
չենք խոսում ձեր, դուք մեր մեղքերի
մասին: Պիտի ասեմք դասերազը
եթե արունակալի անգամ սասնա-
մակներ, ոչ մի կողմին հաղթանակ
չի քեկելու, ուրեմն խելամտութեան
ունենանք վերջ տալու անթմաս ա-
րյունահեղութեանը, հետ, երբ կկա-
րողանանք փոխել նաեւ հոգեբա-
նական մթնոլորտը, բանակցութիւն-
ների սեղանի շուրջ կեննարկենք
ո՞վ ինչքա՞ն էր մեղավոր: (Այս տա-
լի լինի, սա է Աւոս Բիւյանի «ա-
ռաւելութիւնից» բխող մեկ ճշ-
մարտութեանը):

Եթե փորձենք երկու բառով բնու-
թագրել Ա. Բիւյանի զգացողութիւնը
Աղբրեջանից, երեւի այս բանե-
րը կլինեն սարսափ («Ես Աղբրե-
ջանի հզորութեանց սարսեցի ու
զարմացա... ինչո՞ւն ենք հանդ-
նում մեր քուլ քեկուզ ճոնկ-ճոն-
կել այդպիսի գոյութիւններ») եւ
հիացում (Հայաստան մե՞նք, «Ես,
ինչո՞ւն եմ ինչպիսի, յույս աւախա-
հից ընկա մոլ աւախա»):

Նախ ստատափի մասին: Ես չեմ
կարող ինձ քուլ յայ դասողու-
թիւններ անելու Աղբրեջանի զինա-
կան գորութեան մասին: Դա մեր
դասնակցների իրավունքն է. բայց
դասնակցի այսօրվա արդունքնե-
րով զժվար միտի լինի հաստատել,
քե նրանք միայն հաղթում են, իսկ
մե՞նք միայն դարսվում: Անհեռա-
կար համարելով դասերազը (ան-
կալիս մեր իրական հաղթանակնե-
րից), այնուամենայնիվ Հայաստանի
ձայնը «վարձակալութեամբ վերց-
րած» դասգամավորն անվազն
փափուկ միտի հիւսեցներ իր գրու-
գալիցներին, որ դասերազը օգուտ
չէ նաեւ Աղբրեջանին եւ նրան եւս
վերջնական հաղթանակ չի խոսա-
նում: Նա, ի՞նչ է, չգիտի, որ բա-
նակցում են միայն ու՞մ, գորու-
թյան հետ, իսկ քուլութեան նույ-
նիսկ «անկաւաւո ուղղամտութեան»
նայում են մեղաւորն ինքնազոլ:

Միջին Արևելք

Իրաքի Երևանի գեղարվեստի թանգարանում... Մեծ դաստիարակներ են հայտնաբերվում...

1. Խորհրդային Միությունից գնված զենքեր սիրի արդիական զենքն ու սեխնիկան:

2. Երևանի արաբական երկրների ֆինանսավորումը և Եգիպտոսի ռազմաօդային փորձառությունն ու օժանդակությունը:

3. Արևմուտքից ելն ալ ժողովրդից գաղթի կամ նրանց քաղաքացիական ռազմական զարգացած սեխնիկայի ներմուծումը և դրանով երկրում եղած զենքերի արդիականացումը:

4. Եվ վերջապես, այդ բոլորին նպաստեցին Իրաքի նախարարի մեծ եկամտակառն ու նրա նշանավոր արտադրողից առաջ, ընթացքում և հետևանքով ռազմական հնարարական հնարությունը:

Սակայն նա «չխրափելով» առաջին «ժողովրդի» դասերից, կարճ ժամանակ անց ներառվեց երկրորդ, լավ նախադասարանական Զուլայի թանգարանում «բակալի» մեջ, որը բաց ծանր հետազոտման ունեցավ Իրաքի համար և՛ սննդամթերք, և՛ ռազմական, և՛ սոցիալ-ֆադայական ոլորտներում: Բացի Զուլայից բնագավառից ի վեր նա մեկուսացվեց և ներառվեց բազմակողմանի Երևանի Կոնգրեսի, իսկ 1991 թ. հունվարին ԱՄՆ-ի գլխավորած հակաիրաքյան ուխտի կողմից ծնկի բերվեց նրա ռազմամեթերքային Բայջ արևմտյան դաշնակցիցները չբավարարվելով դրանով, ԱՄԿ-ի ֆոդի ներքին ցայտու շարժումներն են ուղևորել և ոչնչացնել նրա ռազմավարական զենքերն ու զինամթերքները: Բայց այդ, վերաբերյալ ուխտն իր «առաջնություն»ը սահմանափակելով Զուլայի թանգարանում, նախապես Սադդամ Հուսեյնի «սաղարան գործ»ը համարեց «Իրաքի ժողովրդի» խնդիրը, բայց այդ ուղղությամբ հարավում և հյուսիսում ստեղծվեց կենտրոնական իշխանությունների համար անձեռնմխելի «ամվանգություն գոտիներ», որոնք ընդդիմության ուժերի համար դարձան այն սարսափներ, որոնցից նրանք կփորձեն մահացու հարված հասցնել Բաղդադի վարչակարգին:

Այդ առնչությամբ ԱՄՆ-ը չի բացառում իր մատչելիությունը: Մոնեթ Կառլոս Երևանից հեռավորում և՛ իր անհատական զենքային զորքերի օգնականի սեղակալ Դեյվիդ Ման ասաց, թե «Միացյալ Նահանգները ողջունում են ընդդիմության ձեռնարկները Իրաքի անբողոքականության և նրա ժողովրդի

գերիշխանության քայքայումը... Մեծ դաստիարակներ են հայտնաբերվում... Մեծ դաստիարակներ են հայտնաբերվում...

Այդ ուղղությամբ կարևորում է 1991 թ. մարտին Բեյրութում կայացած ընդդիմության որոշ հոսանքների համագումարը, որը համըն-

կավ Երևանի երկրորդ դասերից հետո Իրաքի հյուսիսում և հարավում երկրի և Երևանի արտաստություններին հետ, ինչպես նաև 1991 թ. հունիսին Վիեննայում կայացած ընդդիմության բարձունքների ժողովը, որը քոլոնիզացիոն Երևանից հեռավորում էր:

Այս երկու հանդիպումները նախադասարանային Իրաքում անցկացվելիք ընդդիմության ընդլայնված համագումարը, որ առավել հստակություն կհաղորդեր նրա նպատակներին: Այդպիսի համագումար սեղի ունեցավ 1992 թ. սեպտեմբերի 23-ին Իրաքի Բեյրութի Սալահուդին ֆադայում, որտեղ առաջին անգամ հավաքվել էին երկրի գլխավոր ուժերը՝ Երևանը, աբխազիկները, բուրմենները, նախկին քառասկանները և անկախ անհասները: Այս հանդիպման վայրի ընտրությունն ըստ «Մոնթ» թերթի ունեցելու նշանակություն «Առաջին, խոստովելի հարևան երկրներից որևէ մեկի Երևանում չի, երկրորդ դա մահաբերակ էր Բաղդադի վարչակարգին»:

Այնուամենայնիվ դրանք չէր սկսյալ ուժերի համախառնը և ընդհանուր հայտարար բերելը, քանի որ Իրաքից սաստիկ զիջումներ և արևմտյան և արևելյան անկախականների և աբխազիկների, դրանց գումարած ազգայնական ֆոդի ու արտերթի և այլուց միջին փոխադասարանային հաստատությունները խոստովելով նրանք համաձայնեցին ընդհանուր գծերի շուրջ, ինչպիսիք են՝ Սադդամ Հուսեյնի գահալիծության արագացումը և դրանից հետո երկրում ժողովրդավարության, բազմակուսակցականության և խորհրդարանական

համակարգելու համար, 91 միլիոնը Բիլ Բիլիոնի օգտին ուղղակի մարտնչելու համար, 2.6 միլիոնը ընտրաբաժնի մասնավոր հետազոտությունների համար և 14.1 միլիոնը դեմոկրատների գովազդման համար: Մնացյալը (մոտ 27 միլիոն դոլար) օգտագործվել է բուն ընտրաբաժնի նպատակներով (ինժեներների վարձում և այլն): Այդուհանդերձ, նախնական ընտրություններում դեմոկրատ քեկնաժուների մեջ գլխավոր դերն զբաղեցրել էր արևմտյան և արևելյան Արևմտյան մասնագետները և նրանք և՛ իր նախնական Լիբի-Ռոնի ֆադայի մի փոփոխվելով 4 միլիոն դոլար փոխառնել իր ընտրաբաժնի բարձունքները:

Երևանի Երևանի հանուն

Երևանի Երևանի հանուն... ԱՄՆ-ում դեմոկրատները միայն փնտրության արդյունքներով չէ, որ հաղթել են հանրապետականներին: Վաղուց ի վեր առաջին անգամը լինելով Բիլ Բիլիոնի կուսակցությունը միայն սեղաններին սկսված նախագահական արժանի համար ավելի բաց դրան հանգանակեց (71.3 միլիոն), քան հանրապետականները (62.4 միլիոն): Իր ընտրաբաժնի դաշնակցական փաստաթղթերի համաձայն Բիլիոնը հենց միայն հոկտեմբերին ռեկոնստրուկցիոն գումար 20 միլիոն դոլար է հանգանակել հանրապետականների 13 միլիոնի դիմաց:

Բիլիոնի և Գոթի ֆինանսների գծով դասաստիանառու Ռախի Էմբոնելը նշում է, թե կուսակցությունը դրանք ծախսել է հետաքրքիր կերպով: 18.5 միլիոնը սեղանակալ և ազգային ընտրություններում դեմոկրատ քեկնաժուների ընտրաբաժնի

համակարգի հաստատումը: Միաժամանակ քաղաքում նույն ու ռուսակի հարցեր մնացին անդաստիարակ: Այդ դասճանաչում արժեքը առաջիկայում գումարել նման մի ժողով այդ խնդիրները հարթելու նպատակով:

Հոկտեմբերի 27-ին Բեյրութում նույն ֆադայում բացվեց իրաքյան ընդդիմության սղայակած համագումարը ֆոդի, Երևանի, բուրմենների, արաբ ազգայնականների, անկախ գործիչների, աբխազների և համայնավարների գրեթե բոլոր քեկների մասնակցությամբ: Նրանք առկախ մնացած կնճռոտ հարցերի երկար ու սուր ֆնտրություններից հե-

ռ համաձայնության եկան ֆադայական դասերի շուրջ ու որոշ գրեցին մի սկզբունք, ըստ որի Ս. Հուսեյնի անկումից հետո Իրաքում կստեղծվի ժողովրդավարական և դաշնակցային դեմոկրատիա ֆոդայական հյուսիսով, Երևանով և սուննի կենտրոնով: Ընդ որում, համագումարն ընտրեց հավաքական ղեկավարություն երեք անդամից, որոնք են՝ Բայջ Մասուդ Ալ-Բարզանին, սուննի սղայ Հասան Ալ-Նախիթը և Երևանի հոգեբանական Մուհամադ Բահր Ալ-Ուլումը: Ընտրվեց նաև զարմուխ խորհուրդ քաղաքացու 25, իսկ հայրենական ժողով՝ 225 անդամից: Մ. Բարզանիի խոսքով, «համաձայնության համար դաշնակցային խորհուրդը և՛ նա և՛ ներքին, որ «դեռևս մեր ճանաչարիք երկար է և ղժվարին»:

ԻՐԱՔ. ԸՆԴԴԻՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԶԱՐԵՎԱՆՆԵՐ

Կամ ի՞նչ է պատրաստվում միջինարևելյան կարսայում

Բնույթ տեսությ էր այն, որ այս համագումարին մասնակցում էին նաև արևմտյան մի քանի երկրների դիտորներ, որոնց առկայությունը ընդգծում է Արևմուտքի լուրջ մոտեցումը խնդրին: Սակայն, ինչհանով որ Իրաքի մասնատումը, քեկնուց դաշնակցային դեմոկրատիայի սահմաններում, ձեռնարկ է որոշ քայմային և դրանից դուրս գնվող ուժերի (Բարալեյ, Արևմուտք), այնուամենայնիվ դա այդպես չէ նրա անմիջական և հակադրական ֆոդայական հոմ քեկնություն ունեցող հարևանների համար ի դեմս Թուրքիայի, Իրանի և Սիրիայի: Բայց և այնպես նրանցից յուրաքանչյուրն առանձնաբար կառույն է ֆոդայական խաղաղարհից և փորձում Երևանից և միջանց դեմ օգտագործել այն: Այս ծիրում Թուրքիան «սրբելով» Երևանի դասերից և ԽՍՀՄ փլուզումից ի վեր ձեռք բերած դիրքով, փորձեց հոկտեմբերի սկզբներից իր «ներքին

ընդդիմության և՛ նրա և՛ ներքին, որ «դեռևս մեր ճանաչարիք երկար է և ղժվարին»:

Բնույթ տեսությ էր այն, որ այս համագումարին մասնակցում էին նաև արևմտյան մի քանի երկրների դիտորներ, որոնց առկայությունը ընդգծում է Արևմուտքի լուրջ մոտեցումը խնդրին: Սակայն, ինչհանով որ Իրաքի մասնատումը, քեկնուց դաշնակցային դեմոկրատիայի սահմաններում, ձեռնարկ է որոշ քայմային և դրանից դուրս գնվող ուժերի (Բարալեյ, Արևմուտք), այնուամենայնիվ դա այդպես չէ նրա անմիջական և հակադրական ֆոդայական հոմ քեկնություն ունեցող հարևանների համար ի դեմս Թուրքիայի, Իրանի և Սիրիայի: Բայց և այնպես նրանցից յուրաքանչյուրն առանձնաբար կառույն է ֆոդայական խաղաղարհից և փորձում Երևանից և միջանց դեմ օգտագործել այն: Այս ծիրում Թուրքիան «սրբելով» Երևանի դասերից և ԽՍՀՄ փլուզումից ի վեր ձեռք բերած դիրքով, փորձեց հոկտեմբերի սկզբներից իր «ներքին

հարցեր»ը սեղանի վրա իրաքյան Բեյրութում և այնպես լուծել դրանք «ախարեկի ԲԿԿ»-ին հետադարձիկ դասերի վրա, ընդ որում Իրաքի ֆոդայ ղեկավարության հետ համաձայնություններ և մեղակցություններ: Թուրքիան բանակի 30 հազարանոց զորքերը ԲԿԿ-ի հետ «հաշվեհարդար» սեղանից հետո որոշեցին, համաձայն նոյեմբերի 15-ի լրատվության, հաղթանակած նախապես իրենց կլանել հետք, մանավանդ որ իրաքի ֆոդայ սկսեցին մեղադրել նրանց իրենց հողերում «երկարաժամկետ» մնալու մեջ:

Թուրքիան հետևեց կատարելով իր «վերջին» առաջադրանքը ֆոդայական հարցերի վրա, ձեռնամուխ եղավ ավելի ամրադրելու իր նոր դերն ու դիրքը քաղաքում նույնպես խաղաղակեղծ այդ խնդիրը: Այդ կառույնությամբ նա վերջերս Սիրիայի և Իրանի հետ եղած սարսափալիցությունները «հարթելուց» հետո նոյեմբերի 14-ին այս երկու երկրների արագորձնաբարներին հետևեց քաղաքացիությունների սեղանի շուրջ Անկարայում: Այս եռակողմ հանդիպման գլխավոր քեկնա հանդիսանում էր հյուսիսային և առհասարակ Իրաքի հետանկարային համայնադասերը Սադդամի վարչակարգի անկումից հետո և նրա անդրադարձը քաղաքի և առանձնապես այս երեք երկրների վրա, մանավանդ որ դեկտեմբերի վերջին հակաիրաքյան ուխտի ուժերը կենտրոնացրեցին քաղաքում:

Հայտնի է, որ այս երեք երկրները քաղաքացի արտահայտել են ընդդեմ Իրաքի մասնատման: Այդ դասճանաչով էլ նրանք մեծեցին ֆոդայի մասնակցությունը հանդիպմանը: Մյուս կողմից, նրանք ֆնտրվել են նաև երկրորդանի փոխարարություններն ու խնդիրները և առաջին հերթին քեկի, անվանազանության և սննդամթերքի հարցերը: Այս հանդիպումը, ըստ ֆադայական փորձագետների, կարող է դառնալ քաղաքում ռազմավարական նոր ուխտերի կառույն սկզբը:

Ըստ քաղաքական լրագրական որոշ աղբյուրների, Եգիպտոսն ու Իսրայելը հետաքրքրություն են ցուցաբերել այս ժողովի հանդեպ, որն ըստ նույն աղբյուրների աղաքայում կարող է հանգեցնել միջինարևելյան անվանազանության և համագործակցության համագումարի կայացմանը:

Ահա թե ինչպիսի սեղանաբեր էր փոփոխություններ են սեղի ունեցում և կունենան մեր սահմաններից ոչ այնքան հեռու: Նոր էջեր են բացվում, իսկ հենց փակվում: Վերադասավորվում են ֆադայական ուժերը: Առաջանում են նոր «բարեկամական կաղեր» անցյալում եղածների փլուզումների վրա: Հնարավոր է առաջիկայում ողջ վարչապետականների կազմալուծումը հոգուս նորերի: Ի վերջո ի՞նչ է դաստիարակվում Միջին Արևելքի կարսայում:

ԱՆՆՈՒՄԻ Կ ՍՈՎԵՏՆԱՆ

դասճանաչով մեծամասամբ ուղղելով քեկնուց քեկնուց Լեհիստանի մարզ գնվել է Տաջիկստանի կազմում, իսկ Սամարղանդի և Բուխարայի շուրջը ընկած սարսափները, որ գերակշռում են սաջիկները, անցել են Ուզբեկստանին: «Միջին ԽՍՀՄ փլուզումը դրանք 20-30-ական թթ. խիստ արհեստականորեն հաստատված վարչական սահմաններ էին»:

Կենցաղային մակարդակով հարյուրավոր արհիներ կողմ կողմի աղբյուր ուղղելների և սաջիկների միջև կոնֆլիկտներ չկան: Սակայն «սախարուն» մարտիկ բաց են «Կուրսերում և Տաբենդում: Աղջիկ դեմոկրատները կարող են չափավորել նրանց, գնում է դիվանագետ, սակայն «գաղտնի միայն Բուսաստան է, քանի որ գործադրում այդ ուղղությամբ»:

Սա նուս դիվանագետի կարծիքն է: Աղբյուր այդպիսի են մատուցում սեղանները...

Ներքին խոսք

Ղեկավարները հղարսանում են նույն «ձեռքբերումներով»

«Ազատություն» կայանին սված հարցազրույցում Լասվիայի Գերագույն խորհրդի նախագահ Անասուի Գորբունովը իրեն իր կողմից ղեկավարվող երկրի ձեռք բերած հաջողությունները և համարել անկախության հռչակումը, Միջազգային կազմակերպություններին Լասվիայի անդամակցումը և 15 դեսպանների առկայությունը Ռիգայում: Բայց ի դասից Գորբունովի զեբս է ա սել, որ ի արթերություն իր որոշ կողմերի նա ճանաչել է այն իրողությունը, որ մնացած աղաքագետներում անկասարություն է և Լասվիան ոչ մի կերպ չի կարելի դեմոկրատական ձեռքբերումներ ունեցող երկիր համարել: Պետականության կառուցման և սննդության կազմակերպման հարցերը Գորբունովը գերադասել է լեհական մասնել:

Ռուսաստանի ռազմական ուժը կրճատվում է

Այդ մասին է վկայում «Ազատություն» կայանի հաղորդագրությունն այն մասին, որ երկրի նախագահի որոշմամբ սուպերվերի արտադրությունը Ռուսաստանում կրճատվում է 50 տոկոսով: Ռազմածովային ուժերի հրամանատարության ներկայացուցիչը քաղաքում հաստատության հետ համաձայնեցված չի եղել և ուստի հանկարծակի է քեկի բոլորին:

Սովահարներից սեղափոխման համար փող են դախանել

Աղբյուրի ծովափում հանգրվան գտած սոմալցի 2500 սովահարներ հայտնեցին, թե այն նավը, որն իրենց մեկուսացրեց սառադախի ուղեւորությունից հետո քեկի էր այնտեղ, զինյալների կողմից առեւանգված է եղել: Վերջիններս նավ բարձրացող յուրաքանչյուր սոմալցուց դախանել էին 150 դոլար:

Դոնբասում երկու հավասար լեզուներ

Դոնբասի Ինտերարժուր մաղիրը չէ սահմանափակել այդ քաղաքի ուկրաինացի քեկնուց Իրավունքները, բարձրացնելով ուսերենի և ուկրաիներենի իրավասովասար գործածության հարցը: Այդ մասին «ԻՃ»-ին սված հարցազրույցում հայտարարեց Ինտերարժուր կենտրոնական խորհրդի համանախագահ Դմիտրի Կոնստանովը: Նա հաղորդեց, որ Դոնբասի 5 ֆադայական կուսակցություններ են բարձունք դիմել են մարզխորհուրդ երկրկուսության վերաբերյալ հարցում անց կացնելու խնդրանքով: Դիմումը ստարագրել է մարզի 10 հազար քեկնուց: Գարցում անցկացնելու մասին մարզ խորհրդի որոշումն առաջացրեց ժողովրդական Ռուսի մարզային բաժանմունի հակասական փոխազդեցությունը:

Ուկրաինայի եկեղեցին մաղիր է դուրս գալ Մուսկվայի իրավասությունից

Ուկրաինայի ուղղափառ եկեղեցու միջոցառումից Վաղիմիր մաղիր է գործադրել բոլոր քեկները Ուկրաինայի եկեղեցին Մուսկվայի դաստիարակների իրավասությունից անհանգրված ժամանակում դուրս հանելու համար: Խարկով կասարած այցելության ժամանակ Վաղիմիրը հայտարարեց, որ դեկտեմբերի 29-ին Կիևում «սեղի կունենա Ուկրաինայի ուղղափառ եկեղեցու բոլոր քեկներին ներկայացուցիչների ժողովը, որի ժամանակ նախատեսվում է ընդունել Դաստիարակ Ալեքսի 2-րդին ուղղված դիմում Ուկրաինայի ուղղափառ եկեղեցուն դավանական անկախություն Երևանի խնդրանքով: Այժմ Ուկրաինայի ուղղափառ եկեղեցին գնվում է Մուսկվայի դաստիարակների իրավասության սակ:

ԴՊՈՒՅԻ

«ԼԵՎՈՆ ԹՐԱՎԵԼ»-Ի ՄԱՆԿԱԿԱՅՄԱՆ ԼՈՒՐԵՐԸ ԽԻՍՏ ՉԱՓԱԶԱՆՑՎԱԾ ԵՆ

«Լեւոն Թրավել-Երեւան» համաժողովուրդային ընկերության սեփական հարկերը հայտնի են, որ JES Air բուլղարական մասնավոր ավիաընկերությունը իսկապես սնանկացել է: Մակայն այդ փաստը ամենաինչ չի նշանակում, որ նույն բախտին է արժանացել նաև «Լեւոն Թրավել»-ը: Ավելին, միայն ավիատոմսեր վաճառելու կոչված ձեռնարկությունը հոգացել է իր ծառայություններից օգտված եւ վերահիշյալ տասնաութ Մոֆիայում «թված» ուղեորների երկուսը հյուրանոցի սենյակի ծախսերը եւ կազմակերպել է նրանց հեռագրաճանապարհորդությունը, բնեւ միջազգային ավիաընկերությունների օրենքներով նման տարակաճություն չունի:

Միաժամանակ տեղեկացվեց, որ նոր տարածաշրջան են կնքվել հոլանդական KLM եւ գերմանական «Լյուֆթհանզա» ավիաընկերությունների հետ, որոնք կարողանան առաջնորդել JES Air-ի տասնաութ խափանված բոլոր ավիատոմսերը: Այժմ տարազան մի փոքր փոխվել են միայն երրորդները, դրա փոխարեն զգալի էմանացել են տոմսերի գները: Առայժմ բոլորները կկատարվեն Մոսկվայից, բայց օտսով «Հայկական ավիատոմսեր»-ի ինքնաթիռները Երեւանից ուղեորներին կհասցնեն Ամստերդամ, իսկ այնտեղից ուղեորներին կաղապարակի արտասահմանյան ավիաընկերությունների օդային տրանսպորտը:

ԱԶԳ

Նախադատարարություն է միջոցառված քանկի մասին դայանազիրը

Հավանաբար նոյեմբերի վերջին Հանրակրթության անդամ երկրների ներկայացուցիչները կվերանայեն Միջոցառված քանկի հիմնադրելու մասին դայանազիրը: Այդ մասին «ԻՖ»-ին տված հարցազրույցում հարցրեց Դաւանակցային Ռուսաստանի ԱԳՀ երկրների հետ սննդային համագործակցության ղեկավարների վարչության ղեկավար Արտյան Բուրյանը: Նա մեկնաբանեց Մոսկվայում օրենսդրական Հանրակրթության երկրների ֆինանսական հարցերով փորձագետների խորհրդակցությունների երկուրդ փուլի արդյունքները: Ինչպես հարցրեց Արտյան Բուրյանը, հանդիպմանը մասնակցել են Հանրակրթության բոլոր անդամ-դասընկերությունների ներկայացուցիչները, բացառությամբ Ուկրաինայի եւ Դոմինիկյան Հանրապետության: Փորձագետները նախադատարարություն են միջոցառված քանկի հիմնադրման մասին դայանազիրի նախագիծը: Մակայն որոշ խնդիրներ մնացին անլուծելի: Մասնավորապես սարածայնությունների կանկի էմիսիոն ֆունկցիաների մասին

հարցի օրոք: Ռուսաստանը գտնում է, որ այն անհրաժեշտ է լուծել ուրիշ գոտի մասնակիցների օգնությամբ վերջնականապես որոշելուց հետո: Մոսկվայի կարծիքով, առաջին փուլում Բանկը առաջին հերթին ղեկավարում է զործի որդես հաշվարկային մեխանիզմը: Միաժամանակ տեսակետ չկար նաև կանոնադրության կառուցման մասին հարցի վերաբերյալ: Ի հայտնի կան հիմնական երկու դիրքորոշում: Կամ այն կընդունվի միայն որդես կանոնադրության հիմնադրում, կամ նաև որդես փոխազգային կառուցում: Երրորդ անլուծելի հարցն էր դրամական միավորումը, որի միջոցով ղեկավարվելու է կատարվել բոլոր տեսակի փոխհաշվարկները: Ա. Բուրյանի խոսքերով, փորձագետները ընդմիջում հայտարարեցին փաստաթղթերի կնքելը իրենց հանրապետություններում համաձայնեցնելու համար: Մոս մեկ քայլից հետո նրանք կրկին ղեկավարվելու են Հանրակրթության միջոցառված քանկի մասին դայանազիրը վավերացնելու համար:

ԲԱԺ ԿԵՍ

Կարգավորման մասին խոսելը ռաս վաղ է

Այսօրվա եզրակացության է հանգել Դաւանակցային Ռուսաստանի Գերագույն խորհրդի տասնամյակական խումբը, որը ժամանել է օստրիական հավանաբարության գոտի տեղում իրադրությունը դարձրելու համար: «Ազատություն» օտարերկրյանին տված հարցազրույցում տասնամյակական խմբի ներկայացուցիչները խոսեցին վերջիններիս են արտասահմանյան միջոցների կողմից հարողովորդ հանգստացուցիչ տեղեկությունների եւ իրական իրավիճակի միջոց եղած սարքերության վերաբերյալ: Պատասխանները նույնն են, որ ըստ էության Ռուսաստանի ԳԽ որոշումները չեն կատարվում ոչ շատ արագությամբ, ոչ բնական վայրերի տաքացումով, ոչ խաղաղ բնակչության կամ անվտանգության ապահովման հարցում: Նրանք գտնում են, որ ռուսական բանակն անհասկանալի չեզոքություն է դադարում նույնիսկ այն դեպքում, երբ նրա աչի առջև կողմերից մեկը հաշվառված է տեսնում խաղաղ բնակչության հետ, իսկ ռուս զինվորների կամ աղաների անհասկանալի միջանկյալությունն ավարտվում է նրանց ծեծով եւ մարմնական վնասվածքներով: Պատասխանների կարծիքով Ռուսաստանի նախագահն ու իշխանությունները ներկայացնող մարմինները չեն վերահսկում իրադրությունը: Իրենց, տասնամյակների ներկայությունը հակամարտության գոտում վաս է ընդունվում եւ որեւէ կոնկրետ լուծումով զբաղվելու հնարավորությունները կասեցվում են հակամարտության մասնակիցների կողմից: «Երբ մեզ չհաջողվի օտարին տարազարգացնել, ապա մենք կհաջողվի օտարին տարազարգացնել»:

Ինչպես արտահայտվեց, որ ղեկավարող հարյուրավոր տասնամյակների համաձայն Ռուսաստանի Գերագույն խորհրդի որոշումների, առաջ մենք կրկին զբաղվենք անդամներով, հայտարարել է տասնամյակական խմբի ղեկավարը:

ԳՐԱՐԵՐ

Անրաժեշտ է ուժեղացնել դայաբար քննարկիզնեսի դեմ

Ռուսաստանի ՆԳՆ-ը ղեկավարված գործյան նախարարության եւ ղեկավար մասնաճյուղի կողմից են համաժողովուրդային աշխատանքները 3 քայլով աշխատանքային հանդիպում, որում նվիրված կլինեն քննարկիզնեսի դեմ դայաբարի հարցերի քննարկմանը: Ինչպես «ԻՖ»-ին հարցրեցին ՆԳՆ հասարակական կառույցի կենտրոնում, նոյեմբերի 23-25-ը Նովոսիբիրսկում տեղի կունենա հանդիպում Գաղութային, Չինաստանի, Հյուսիսային եւ Հարավային Կորեաների, Վիետնամի, Մոնղոլիայի, Ղազախստանի, Արգենտինայի հասուկ ստորաբաժանումների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Գեկեմբերի 2-4-ը Մանկե-Պետերբուրգում կայանալիք հանդիպմանը կմասնակցեն Մեծ Բրիտանիայից, Ըվեդիայից, Նորվեգիայից, Ֆինլանդիայից, Գերմանիայից, Ավստրիայից, ԱՄՆ-ից, Լեհաստանից, Հունգարիայից, Չեխո-Սլովակիայից, Բալթիկյան ղեկավարներին եւ Բելառուսից ժամանած ներկայացուցիչները: Գեկեմբերի 9-11-ը Կրասնոդարում կհանդիպեն Հնդկաստանի, Թուրքիայի, Ա.Ֆրանսանի, Պակիստանի, Իրանի, Ռումինիայի, Բուլղարիայի, ԱՄՆ-ի, Արգենտինայի, Հայաստանի, Վրաստանի, Մոլդովիայի, Ուկրաինայի, Տաջիկստանի, Թուրքմենստանի եւ Ուզբեկստանի մասնագետները: Նովոսիբիրսկում նախատեսվում է քննարկել քննարկիզնեսի դեմ դայաբարի քայլերից համագործակցությունն ակտիվացնելու, քննարկելու սարածաման ուղիները հայտնաբերելու, փոխադրման ժամանակ քաղցած քննարկները գտնելու հարցերը:

ՀՊՈՒՅԻՆԵՐ

Ռուսաստան. Հարավարևելյան դեմ դայաբարի թուլացում

Ռուսաստանի փոխարտգործնախարար Վիտալի Չուրկինը նշեց, թե «որակալի փուլում» Մոսկվան կարող է հանդես գալ Հարավարևելյան ցկասմանը կիրառվող դայաբարի թուլացման օգտին եւ աղան այդ կառավարությանը դրանք է մեկնում:

«ԻՖ»-ին տված հարցազրույցում նա ընդգծեց, որ ՄԱԿ-ի եւ ԱՄՆ-ի գործողության խորհրդի 787 բանաձեռնը չի արգելում ՀՀ-ի սարածավաղ արտահանների տրանզիտը, այլ ընդամենը «կարգավորում է» այն: Դեռ ավելին, Ռուսաստանից զգալի առաջվա նման կարելի է առանց արգելի անցկացնել Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի սարածավաղ, քանի որ զգալի նվազել է արտահանների ցուցանիշը, որոնց տրանզիտի համար անհրաժեշտ է ՄԱԿ-ի հասուկ քայլերությունը: Նրա խոսքերով, Մոսկվան ենթադրում է, որ ժամանակն է, որոնք միջազգային ընկերակցությունը «ժամանակաշրջանում օգտին է աղան այդ կառավարությանը»:

Մոս մեկ քայլից հետո նրանք կրկին ղեկավարվելու են Հանրակրթության միջոցառված քանկի մասին դայանազիրը վավերացնելու համար:

«Տիրմ-ՈԱ»-ը վաճառում է սեխնիկական դարաֆին 35 տոննա: Զանգահարել մինչեւ ժամը 18-ը 56-24-36, ժամը 18-ից հետո՝ 55-69-92 համարով:

Քարի գալուստ Դայաստանի Գեղարդիական կենտրոնի «ՄԵՏՐՈՆ» բաժնունդը բացում է իր առաջին բանաձեռնը եւ հրավիրում է ծեղ դիտելու: Նոյեմբերի 12, 13, 14, 17, 18, 19, 25, 26, 27 ԱՄՆԱՄԱՐՅԱՆԻ «ՈՒՎԻԼԻ, ԹԻՔԻ, ՋԻԳ ԵՎ ԵՐԵՆ ԷՎ ՄԻ ԱՂԵՂԻԿ» (դրամ 2 գործողությամբ) 8, 10, 11, 15, 20, 21, 22, 24, 28, 29 ՀՄԱՐԳԱՐՅԱՆԻ (ԱՄՆ) «ԵՎ ԵՐԿԻՆԵՆ ԵՐԵՎ ԱՊՈՒՅԻՆ» (Ֆարս 2 գործողությամբ) 8, 15, 21, 22, 28, 29 Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ «ՏԵՐՆ ՈՒ ԺՈՒՆԱՆ» (նյուդիլ երեխաների համար) ներկայացուցում: Մպասում եմ չեզ ամեն օր, բացի երկուսրորդի օրերից, ժամը 18:00-ին, հենչիպալ հասցեով Երեւան, Գ. ՆՈՂԻԿԻ հրապարակ, մեծրի սարած: Հեռ. 42.27.42: Երեւանի մեծրն չեզ արագ եւ անվտանգ սեղ կհասցնի: Տոմսեր կարող եմ գնել բաժնունդի սումարկոյում: ՈՏԳՆԵՂ ԽԵՐՈՎ ԼԻՆԻ: Գեղարդիական ղեկավար ՎԻՊԵՆ ԱՏԵՓԱՆՅԱՆ Գլխավոր օժնորդ ՆԻՎՈԱՅ ԾԱՏՈՒՐՅԱՆ

Լուրերի Զուգ

Նախկին ԽՍՀՄ-ում կրճատվել են երեքադարձարների արդյունահանումը

Ընթացիկ տարում Արգենտինա, Դաւանակցային Ռուսաստան, Թուրքմենստան, Ուզբեկստան եւ Ուկրաինան կարդունահանեն ընդամենը 750 միլիոն 450 միլիոն տոննա նավթ, ներառյալ զագային կոնդենսատը: Դա 13 տոկոսով է քան 1991 թվականին: Այդպիսի տեղեկանք է տասնամյակ ԱԳՀ վիճակագրական կոմիտեն: Նրա տվյալներով, նավթի արդյունահանման ամենամեծ անկումն աղապարկ է Ռուսաստանում մինչեւ 400 միլիոն տոննա (86 տոկոս 1991 թ. մակարդակից): Միեւնույն ժամանակ, ինչպես աղապարկ է, Ուզբեկստանը 1992 թ. գործնականում նավթի արդյունահանումը մինչեւ 3 միլիոն տոննա (115 տոկոս 1991 թ. մակարդակից): ԱԳՀ 6 հանրապետությունները կարդունահանեն մոտ 750 միլիարդ խմ զագ, ինչը 5 տոկոսով քած է 1991 թ. արդյունահանման մակարդակից: Ընդ որում Ռուսաստանը (ԱԳՀ զագ արտահանող հիմնական հանրապետությունը) 1992 թ. գործնականում կարդունահանի անցյալ տարվա ծավալները՝ 620 միլիարդ խմ (99 տոկոս անցյալ տարվա մակարդակից): Գագի արդյունահանման ամենամեծ անկումը աղապարկ է Թուրքմենստանում մինչեւ 55 միլիարդ խմ (65 տոկոս 1991 թ. մակարդակից): 1992 թ. աճի արդյունահանումը կկազմի մոտ 600 միլիոն տոննա կամ 4-5 տոկոսով ավելի է, քան 1991 թ.:

Ընդդիմությունը նախագրուցանում է

Նոյեմբերի 19-ին Մոսկվայում կայացած մամուլի առաջին խորհրդարանական ընդդիմության ղեկավարները եւ Ազգային փրկության ժակաֆի ղեկավարությունը հայտարարեցին երկրում արտադրողական օժնունդի մեծացումը հեռադարձարության մասին: Ճակաֆի փաղաքական խորհրդի նախագահ Իլյա Կոնսասեֆովը հայտարարեց, որ նոյեմբերի 28-ին, Դաւանակցային Ռուսաստանի ժողովրդագրական անվտանգության համագործակցության մայրաքաղաքի մի քանի քաղաքներում ղեկավարվելու են կողմնապես ազգային անձանց միջոց: Այդ քայլերների կազմակերպիչները հույս են դնում իրավիճակի աղապարկացման վրա, ինչը գործարար իշխանություններին ղեկավարվելու է դրդի դիտելու վճարական գործողությունների: Ի. Կոնսասեֆովն ասաց, որ «չնայած ծակաֆի հանդեպ իշխանությունների կողմից գործարարիկ հալածանքներին, նրա կողմնակիցների թիվն աճում է»: Նրա խոսքերով, օրենս ճաքարանակ կոմունիստների միությունը դիտել է Ազգային փրկության ժակաֆի անդամ դաճնալու խնդրանքով:

Սոչիում մնացել է 171 փախստական

Արխագիայի հակամարտության սկզբից Ռուսաստանի Կրասնոդարի մարզ է ժամանել 59 հազար 201 փախստական եւ Արխագիայից էվակուացված անձ: Այդ մասին հարողեց Ռուսաստանի ներքին գործերի նախարարության մամուլի կենտրոնը: 59 հազար 30 մարդ արդեն մեկնել է բնակչության վայր: Ներկա դային Սոչիի կայարանների եւ օդանավակայանի աղապարկներում է գտնվում 171 մարդ:

Հայ երիտասարդության համագրային կենտրոնը երկարուղայինների մշակույթի պալատում դեկտեմբերի 25-ից մինչեւ 1993 թ. հունվարի 13-ը կազմակերպում է ամանորյա երաժշտական գվարձայի հանդեսներ մանուկների համար: Մոսկվայի կրկեսի արհեստների եւ վարձնեցած կենդանիների մասնակցությամբ: Սկիզբը՝ ժամը 10, 12, 16-ին Հայտնի ընդունվում են նոյեմբերի 10-ից մինչեւ դեկտեմբերի 15-ը: Արուսյան փողոց 9, 3-րդ հարկ, 2-րդ սենյակում եւ երկարուղայինների մակույթի դայաբարում, հեռախոս՝ 52.77.45: Մնացած տոմսերը վաճառվում են բոլոր համերգարահների եւ երկարուղայինների մակույթի դայաբարում:

ՍՈՒԶԱՆԱԿԵՐԻ ՈՌՄԻՐԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐՔԸ ՎՏԱՆԳՎԱԾ

Ինչպես «ԻՖ»-ին հայտնի դարձավ ԱԳՀ Միացյալ զինված ուժերի ռազմածովային նավատորմի գլխավոր օտարում, մինչեւ նոյեմբերի 27-ը Թեհրանը ղեկավարվում է Ռուսաստանի վճարի իր գնած սուզանավի համար: Օրենս ռուս ծովայիններն այն հասցրել են Բենդեր-Արբաս նավահանգիստը: Այժմ վավերացվում են գործարարի փաստաթղթերը: Գործարարի զինը գաղտնի է: Մամուլում նվազ է, որ Իրանը կատանա «Կիլո» կարգի երեք ղիզելային սուզանավեր: Դրանք ամենակատարյալ սուզանավերից են, որոնց աղանակը

հավասար է ծովի աղանակին ֆոնին: Մակայն, ինչպես ասաց արդյունքը, գործարար լրիվ չափով կարող է եւ չիրազդել: Անաղապարկ խոսքերը հանդիսացավ Ուկրաինայի դիրքորոշումը: Բանն այն է, որ Էլեկտրասնուցման ցամաքային սարքավորումը, որը ղեկավարվում է նույնպես ուղարկվի Իրան, գտնվում է Նիկոլայե սեւծովյան նավահանգիստում, որը գտնվում է Ուկրաինայի հսկողության սակ: Ըստ որոշ փաստաթղթերի, այդ սարքավորումների վաճառքի գործարարը կնվազել է դեռեւս ԽՍՀՄ-ի օրոք:

«ԻՆԿՈ» բաժնետիրական բանկի Հայաստանի մասնաճյուղը «ԻՆԿՈ» բաժնետիրական բանկի Հայաստանի մասնաճյուղը Հայաստանից Ուկրաինա դրամական փոխանցումները կատարում է 2-3 րանկային օրում: Ցանկացողները դիմեն հեռախոսով հասցեով Երեւան, Վոսաճաղոտի արալի (Ամիրյան) փող. 2/8, 19 սենյակ, հեռ. 56.37.25:

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ «Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ Գլխավոր խմբագիր ՅԱՎՈՐ ԿՆԵՏՐԵԱՆ / հեռ. 521635 Խմբագիր ՀԱՆԵՏ ԳԱՄԴԱՐԵԱՆ / 581841 Տնօրեն ՍԱՐԳՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863 Apple Macintosh* համակարգչային շարժանի «Ազգ» թերթի Azg armenian daily Editor H. AVEDIKIAN / phone: 521635 47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 375010